

IRÓK ÉS IRÁSOK

***

Emberistenek

(H. G. Wells utópisztikus regénye)

Az állatemberek után Wells most megcsinálta az emberisteneket. Egy napsütötte, szinte egészen légiesség látszó országba, Utópiába helyezi őket, egy olyan államberendezkedés keretében, amely nélküli a földi országok minden jellegzetességét: nincs határa, katonája, vámja, anyakönyve, adóhivatala, nincsen semmiféle közigazgatási szerve, mindenki teljesen szabadon él, úgy, ahogy akar és minthogy az utópiaiak belső lényege: a jóság, tehát jól élnek és nem ártnak egymásnak. A regény kezdetén három autómobil, amely szombat délután kényeztetésre indul el Londonból, fut be valami különös csoda folytán Utópiába. Az utasai egyszerre csak egy világos mezőn találják magukat, egy kis épülettel szemben, amely az ő megérkezésük pillanatában rombadól és két utópiait maga alá temet. Később kiderül, hogy ez a két utópiai kísérletet végzett odabent, amelyeknek folyamán feltárult előttük a harmadik dimenzió: a föld, amelynek légnymása a három autót berepítette, a kísérletezőket pedig megölte. Néhány órai ámulás után más utópiaiak tűnnek fel. Meztelenül. Egy lady, aki a kiránduló társaságban van, továbbá Amerton atya, egy hitbuzgó katolikus pillanatra eltakarják a szemüket. Csupán egyetlen ember van a társaságban, Mr. Barnstaple, egy öreg publicista, aki egész életét dohos szerkesztőségi szobákban töltötte, ez az ember tátott szájjal kap Utópiát friss levegője és friss emberei után. Nemsokára egy hatalmas teremben látjuk a földi embereket. Vitaestély van, smelyen az ujonnan érkezettek beszámolnak a földről és egyben elmondják kritikájukat Utópiáról. Egy lord, aki a konzervatív gondolkodás típusának van beállítva, Utópiát alapvető hibájának tartja azt, hogy nem engednek szabad utat a természetnek. Az erős le kell hogy győzze a gyengét, — így fejtegeti ezt a lord, mialatt a kedves utópiaiak enyhe szánalommal mosolyognak. Wells egy csomó pompás élményen keresztül mutatja az ideális utópiai államot, amelynek kereteiből félszegen ötlük ki az a néhány földi ember, aki itt nálunk a teremtés koronájának tartja magát, Utópiában azonban nem egyéb, mint egy rossz társadalmi rendszer agyonnyomorított figurája. Wells ebben a könyvében is világosan leköti magát a szocializmushoz. Ez a pompás író ma már politikusnak is olyan nagy, amilyen az aktív államférfiak között is csak kevés. Könyvei milliós tömegek gondolatvilágát formálják át.

LOUIS HÉMON: MARIA CHAPDELAINÉ. (Franklin Társulat kiadása Budapest.) Ennek a könyvnek az íróját halála után fedezték fel. Párisi újságíró volt, később Kanadába került és ott tanulmányozta a francia telepesek életét. Erről a témáról írta meg Maria Chapdelainét. Finom művészettel rajzolja a kanadai francia falvakat, amelyekben rendkívül halkak, de sok melegséggel élnek a földműves parasztok és parasztnők. Maria Chapdelaine ezek közül való, de elűt tőlük annyiban, hogy egy szenvedélyes szerelemnek a rabja. A tengeren át is megéri a nagyszerű Páris lüktetését és a Szajna utáni lázban ég el. Hémon igazán gyengéd, artistikus eszközökkel dolgozik. Értékes könyv, amilyent csak az igaz művészek termelnek.

PIERRE BENOIT: ATLANTIS. (Dick Manó kiadása Budapest.) Benoit nem művész. Inkább filmriporter. Ez a könyve is, amelynek Benoit mindjobban felkapott személye ad aktualitást, nem egyéb, mint monstruózus film eléggé nyers és művészietlen szöveggel. Atlantisról, a rég elsüllyedt hatodik kontinensről van benne szó. A Szaharában játszódnak, ahol ez a világ-rész feküdt. Az atlantisi időkben tenger volt azon a helyen és a mai Szahara, amely a vulkanikus erőktől felnyomult, annak a tengernek

a feneké volt. Itt élt Antinea császárnő, aki párisi kokottnak van lefestve és aki hetenként elfogyasztott egy-egy férfit. Valamennyi földrajzkutató, aki Antinea birodalmába tévedt, azzal végezte életét, hogy szerette Antineát és azután engedte besorozni magát abba a félelmetes mumia-galériába, amelybe Antinea elhelyezte a szeretőit. Valami különös fémmel konzerválta őket, hogy úgy néztek ki, mint a bronzszobrok. Benoit regénye az 56. számú mumiának, Morhange kapitánynak, történetéről szól. Kétségtelen, hogy a regény érdekes és szórakoztató, bár, ismétljük, nem tarthat igényt művészi elbírálásra. Pierre Benoit-t helyesen kell tudni osztályozni. (Ezek a könyvek megrendelhetők az Uj Kelet könyvosztályánál.)

A magyar sportegyesületek visszautasították a bécsi cionista olimpiász meghívását

Csupán az MTK egyik játékosának engedték meg a részvételt

(Budapest, augusztus 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar futball-életet egy meghívás tartja izgalomba, amely néhány nappal ezelőtt a bécsi cionista kongresszussal tartandó zsidó futball-olimpiász vezetősége részéről érkezett a fővárosi futball-egyesületekhez. Ebben a meghívásban a zsidó olimpiász rendezői udvariasan felkértek magyarországi kollegáikat, hogy az olimpiászban ők is vegyenek részt. A fővárosi sportegyesületek intézőbizottságai a meghívó vétele után közös értekezletre gyűltek össze, amelyen azt a határozatot hozták, hogy a zsidó olimpiásztól érkezett meghívást visszautasítják. A sportegyesületek döntése a magyarországi sportközönség körében kinos megbotrányozást keltett. Az újságírók rögtön a határozathozatát után felkeresték László Lajost, a KAOE atlétikai igazgatóját, aki a meghívás visszautasításá-

zerválta őket, hogy úgy néztek ki, mint a bronzszobrok. Benoit regénye az 56. számú mumiának, Morhange kapitánynak, történetéről szól. Kétségtelen, hogy a regény érdekes és szórakoztató, bár, ismétljük, nem tarthat igényt művészi elbírálásra. Pierre Benoit-t helyesen kell tudni osztályozni. (Ezek a könyvek megrendelhetők az Uj Kelet könyvosztályánál.)

ról és annak indokairól röviden a következőkben nyilatkozott:

— Tény az, hogy a cionista olimpiász meghívta a magyar sportegyesületeket is a Bécsben tartandó versenyekre. Minthogy azonban mi azon az állásponton vagyunk, hogy a sportéletbe nem szabad felekezeti szempontot bevinni, a meghívást legnagyobb sajnálatunkra vissza kellett utasítanunk és így sem a KAOE, sem pedig más magyar sportegyesület nem nevezte be a versenyzőit. Csupán Grósz István MTK játékos indulásáról lehetne szó, de ő is legfeljebb versenyen kívül vehetne részt a cionista olimpiászban.

Az MTK és FTC egyes tagjai mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy a visszautasító határozatot megváltoztassák és a magyar sportegyesületek a bécsi zsidó sportversenyeken mégis megjelenjenek.

Szokolow és Lipsky a kongresszus földadatairól

Nagyarányu bevándorlás, a szervezet és a Jewish Agency reorganizálása a főbb intézmények Palesztinába való áthelyezésére

(London, augusztus 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nachum Szokolow, a cionista executive elnöke és a Londonban tartózkodó Louis Lipsky, az Egyesült Államok cionista szervezeteinek vezetője, elutazásuk előtt nyilatkoztak a kongresszus problémáiról.

A középosztály vagy bevándorlási folyamata

Nachum Szokolow minderekelőtt konstátálja, hogy a cionista szervezet számára mostanában óriási lehetőségek nyílnak meg arra, hogy a palesztinai újjáépítés gyorsított tempóhoz jusson. A kormány hajlandóságot mutat arra, hogy megkönnyítse a zsidóság számára az Erec Jisráélbe való bevándorlást. A cionista szervezet a bevándorlási certifikátok kiutalványozása tekintetében szintén sok új kedvezményt fog kapni. A zsidó nevelési célokat szolgáló szubvenciók felemelésére kevés kilátás van. Meg kell jegyezni, hogy a zsidóságnak nagyon óvatossá kell lennie, amikor ilyenfajta követeléseket támasztanak. Ha a kormány jelentékenyen felemeli ezt a szubvenciót, akkor a dolgok természeténél fogva nagyobb befolyást is akar biztosítani a zsidó nevelésügyre és irányító szervezeteinkre. A kongresszus legfontosabb problémája lesz, hogy a felemelt költségek kiadásait miképpen lehet majd fedezni. Erec Jisráél költségvetése a fokozódó bevándorlás következtében jelentékenyen nagyobbodik és szükség lesz majd a középosztályból rekrutálódó telepesek számára is — akik a bevándorlók nagy hányadát teszik — pénzügyi támogatást nyújtani. A kongresszus a tanácskozáskorra szánt idő javarészt azzal tölti el, hogy meghányja-veti a befolyó pénzek hováfordítását. Azonban minden esetben megfelelnek azokról a forrásokról, amelyekből a pénzt elő kell teremteni.

Az orosz kolonizáció

Szokolow elnök visszautasította azt a véleményt, mintba a cionista executive a Jewish Agency tekintetében visszavonult volna. Az az új rendelkezés, amely bácom év múlva a Jewish Agency státutumának revízióját fogja maga után vonni, a cionista vezetőkkel és a Marschall-csoporttal egyetértéssel hozott. Ennek a rendelkezésnek semmi köze sincs ahhoz a többmillió gyűjtéshez, amelyet oroszországi kolonizációs célokra kezdeményeztek Amerikában. A cionista vezetők remélik, hogy a Jewish Agencyhez a zsidóság sok új eleme fog csatlakozni és részt fog venni a palesztinai újjáépítésben.

Ami a Krim-kolonizáció tervét illeti, ezt alap-

san meg kell vizsgálni és pedig a helyszínén. Meg kell tudni, mik az orosz zsidók kívánságai e tekintetben és csak azután lehet a terv megvalósítása felé megtenni a lépéseket. A cionisták a szenvedő zsidóktól történő bármely segélykérő szimpátiával köszöntenek, azonban lehetetlennek tartják, hogy az elsősorban érdekelt orosz zsidók feje fölött tervezgessenek.

Ami a különböző cionista hivatalok Erec Jisráélben való elhelyezését illeti, úgy elvben mindenki tisztában van vele, hogy ez aktuális és fölülte kívánatos. Most már csak arról van szó, hogy arravaló egyéniségek találatsanak, akik a hivatalok ellenőrzése céljából Erec Jisráélben letelepednének. Szokolow maga késznek nyilatkozik évente legalább hat hónapot Erec Jisráélben eltölteni. Kijelentette, hogy a kongresszus főtárgya lesz még a Jewish Agency problémája mellett a cionista executive reorganizálásának kérdése is.

Louis Lipsky nyilatkozata

Louis Lipsky kijelentette, hogy a szervezet reorganizálásának kérdése körül legtöbbit a cionista executive, a Keren Hajjeszód és a cionista pénzügyi és gazdasági tanács új székhelye fogja foglalkoztatni a kongresszust. Ezek az intézmények ezújszerint Londonban vannak koncentráltva. Vezető cionista körökben mostanában az a kívánság, hogy csakis a politikai osztály és a cionista executive szervezeti osztálya maradjanak Londonban. Már határozatba is ment, hogy dr. Georg Halpern, mint a pénzügyi és gazdasági tanács vezetője, állandó lakhelyével Erec Jisráélben telepedjen meg. A Keren Hajjeszód Erec Jisráélbe való áttelepítésére szintén szükség lesz. Ezzel egyidejűleg a cionista szervezet héber organumát a „Haolam” is Erec Jisráélbe fog átköltözni. Londonban főleg a cionista szervezet autonóm politikai osztálya fog működni, élén dr. Weizmannal. Kish ezredes bizonyára továbbra is a palesztinai politikai osztály élén marad. Eljöttnek kell tekinteni azt az időt is, amidőn Szokolow, mint a cionista-munka vezetője, végleg letelepedik Palesztinában. Az ő személyében a cionista executive olyan egyéniséget nyer, amely alkalmas arra, hogy a palesztinai zsidóságot minden tekintetben reprezentálja. A nevelésügy ideális vezetője lenne és amellet a héber sajtó irányítását is vállalhatná.

Lipsky „jó kongresszust” jósol. A kongresszus gyakorlati kérdések megoldására nagyon alkalmas lesz. A hargulat történeti jelentőségű határozatok hozatalára pedig már most is megvan.

Vámos-We

(Budapest, a dösítőjától.) Már esetről, hogy egy pápai születésű kát követett el miniszter, képvisel nikája ma már sággal regényszám pesti rendőrség Vámos-Weiszmann dolgairól a követk Vámos-Weiszmann megjelent Vázson dájában és ott a kell ötemeletes sar bevezettedni. Amik sincs, kidobták a azóta megdöbbsent tesselleg Vázson csalásait.

A Vázsonyi-ír a fellábu szélhán éveken keresztül guknak az iroda kezű titokzatos s fiunei ügyvéd, aki Vilmosra hivatko kért a fellábu csal lében közölte Vár A személyleírás lön ismertetőjel tője megállapította fellábu rokanttal járt és megtette Vámos-Weiszna birtokosnak adja de természetesen

Magyarországba Weiszmann Vámo kos követett el e jelent például egy átadott egy levele tokosnak címezve nap délután öt ór

— Ki ez a szubadkai nagyjpa
— Az apám, drámai hangon.
— És miért
— Mert holn választotta a fellá

Bőbeszédűen gyarországi prok volt, majd román lábát. Előadása goszlóvába, ahol akar a halálba m váltás címén foly öngyilkosságról. I abban, hogy dr. ugyanezzel a me Zégrábban fo tartóztatták, de szállították, ahol ahol folytatta sz ket vett fel, pió sitott meg. Egy ezen a címen l majd megszökött ban, végül is me

A fellábu c kődni, azonban hallottak egyet békőszöntött é mint a cionist és megrázó ge öngyilkos lesz.

A főrabbi sz erre igazán ráér ből fölzavarni . vette ezt a vála ságnak és Belg gréből levelet k magyarországi bizni. A sablon ságra használt emberek előtt, h azonban égett a eltávozni az ors

Kristály kelmelesztő, vegytisztító és gőzmosó-gyár Cluj
 Szövőgyárak és kereskedők figyelmébe!
 Festünk színtartóan bármilyen színre pamut, gyapju és műselyem fonalat. Fonalfehérités. Kereskedőknek adjusztálva.
 Nagybani festésnél árendelvény! 5 0 0
 Telefon

A konzervatív zsidóság új célkitűzése a cionista világkongresszuson

Az egész világ zsidóságának figyelme az e hó 18-án megkezdődő bécsi cionista világkongresszus felé irányul.

A galut sok keserve jórésben megfosztott bennünket önálló zsidó egyéniségünktől. Gyötrelmeink megakadályozták a helyes lélektani és történelmi meglátásoktól. Szervezetlenek voltunk a múltban: terv, koncepció és középpont nélkül.

Az utolsó évtizedek, de különösen a közelmúlt események megmutatták a zsidó probléma megoldási útját; a gerinctelenség és meghunyászkodás tarthatatlanságát. A folytonos türelem, pirulás és gyötrelmek a „kiválasztott” népek nem lehet történelmi feladata és hivatása. Reá kell eszmélnie a zsidóság minden rétegének ezen történelmi időkben, hogy a galut nyomása alól való kiszabadulás útja csakis az lehet, hogy biztos alapokra fektetjük le szellemi, morális és anyagi fennmaradásunkat úgy Palesztinában, mint a diaszporában. A zsidó köztudatba át kell vinnünk a zsidóság oszthatatlan egységét; el kell mindenkinek ismernie, hogy a földkereségen elszórt zsidó testvéreink egyetlen néptestnek részei, kik közös cél és ideál felé törekednek egy és ugyanazon történelmi múlt, és hivatással.

Ha az egységet valljuk, s egységes napként akarjuk évezredek álmainak megvalósulását: Palesztinát, mint népünk nemzeti otthonát, — hol egyesüdvél állhat vissza teljesen a zsidó egység, — akkor valamennyien benne kell lennünk a zsidóság legnagyobb és legjobb kiépített közületében: a cionista szervezetben, vagy legalább is támogatnunk kell annak nagy munkáját és népünk egységének megszilárdítását.

A cionista munka egyik legerősebb támasza az utóbbi években a konzervatív és chaszid zsidóság egyre fokozódó és annak már régebben jól organizált csoportjának, a „mizrachinak” bekapcsolódása és együttműködése. Ez azonban egyidejűleg mint a hagyomány hithű zsidóság speciális érdekeinek képviselője, egyre jobban erősödő ellenzék munkát is fejt ki a szervezet keretében, s a kongresszusokon egységes föllépésével általános zsidó követeléseit határozottá farszírozza.

A „Mizráchi” igazi zsidó munkája nem csupán a konzervatív köröket vonja maga felé, hanem kitartó és eredményes fáradozásai, a cionista munka minden barátját meggyőzték, hogy Erec Jisráél felépítése csupán hagyományhű, vallásos alapon képzelhető. A *becsületos productiv munkára visszatérő testvéreinktől teljes lelki megújodást vár.* Arra törekszik, hogy midőn testvéreink nagyrésze visszatér őseink földjén ősi foglalkozásaihoz, térjen vissza őseink hitéhez is, hogy bekövetkezzék szent földünkön a zsidóság testi és lelki újjászületése.

A vallásos zsidóság egyre nagyobb tömegben való csatlakozása, áldozatkészsége tette lehetővé a „mizráchi”-nak önálló kolóniák létesítését Erec Jisráélben — ezek között legideálisabban a gyönyörű fekvésű, termékeny *Chittin* van úgy kulturális, mint *rituálé* szempontjából a Keren Kajemet és Keren Hajjeszód jóvoltából berendezve; ezekben zsidóságunk mint igazi néptest, a munka-megosztás egészséges rétegződésében, *igazi hithű szellemmel* fejlődik; figyelemmel van azonban éppen zsidóságunk és Tóránk jövőjének érdekében, hogy oda ne hurcolják be a galut ferde vallásos életfelfogását és rozzant teóriák eredményezte lelki betegségeket. *Igazi* vallásos zsidó életet és nem aszketizmust; a munka által nemesített fiatalok honszeretétét, nem pedig a lemondás tompa buskomorságát igyekszik a galut salakjától letisztított és átültetett ifjúságunkba beoltani. Tórántézményeink megvalósítását vette célul, mely a múlt hagyományain és a jelen jogos igényein épül fel, hogy így hagyományainkat népszerüvé, népünk közkincsévé tegye.

A „Mizráchi” jelenlegi Palesztinában levő kulturális intézményei: Tachkemoni iskolái, óvodái, elemi iskolái, felnőttek oktatását szolgáló tanfolyamai, héber pedagógiuma (külön fiú és külön leány pedagógium) 8000 t meghaladó tanítványt számlálnak. Ugy ezekből, valamint a jeruzsálemi, chebroni és petachtikvai jesivákból Tóránk szent tüze éled újjá; ez utóbbiak a hajdani *jávnei jesiva mintájára* hi-

vatva vannak a tudás fényével a világ zsidóságát ismét bevilágítani s Erec Jisráélt a konzervatív zsidóság kulturcentrumává tenni.

A „Poalé Mizráchi” és a „Zeiré Hamizráchi”, melyek szintén keretébe tartoznak, egy új *intelligens zsidó munkástársadalmat* nevel, kikből szent hittünk, földünk iránti rajongást, a talajjal való kapcsolat, benső erőt, kitartást s ellenálló képességet; az ősjuhaza építése a munkabírás eddig elképzelhetetlen maximumát termeli ki.

Természetesen gondoskodnia kell egy egészséges ipari és kereskedelmi középosztály fejlődéséről is, ennek megteremtésének lehetőségét hosszabb lejáratu, olcsó kamatozású kölcsönökkel a jelenleg ötvenmillió alaptőkével rendelkező „Mizráchibank” útján eszközi.

Ime látjuk Wienben a cionista világkongresszussal egyidejűleg párhuzamosan gyülekezni a világ összes szefárd zsidóságának ezer-tagu delegátusát; a „Mizráchi”, „Poalé Hamizráchi”, „Zeiré Hamizráchi”, „Poalé Cion” világszervezeteit sokszáz tagu képviselőikkel, kik mindannyian külön speciális követeléssel és igényekkel lépnek a világ zsidóságának parlamentje elé. Ha eszközeikben és útjaikban eltérőek is, valamennyit egy közös szent cél vezet. Aki közelről megnézi ezen parlament, a világ minden tájára szétszórt zsidóság képviselőit, aki közeledik lelkeikhez: megismeri a rugókat és energia-forrásokat, mely őket különböző világfelfogásuk dacára egygyé tömöríti, arra a meggyőződésre jut, hogy történelmi örök működnek itt, egy csodálatos újjászületési processzus van folyamatban és minden munkájukból kibontakozik a kétségtelen tény: Erec Jisráél újjáéledése.

Ideje immár, hogy a zsidóság azon rétegei, kik eddig nem vették ki részüket a cion munkából, felismerjék a nagy történelmi idők parancsait és annak jelentőségét. Tünjön el kishitőségük és teljesítsék zsidó kötelességüket.

A Mizráchi bécsi világkonferenciájának ülései

A Mizráchi bécsi világkonferenciájának utóbbi ülésein *Retter* javaslatára háromtagu bizottságot választottak, amelynek feladata lesz felülvizsgálni *Fischmann* rabbi költségvetési jelentését. *Grós* és *Mayer* az exekutive ellen szólnak fel, míg rabbi *Gold* (Boston) megvédi az exekutívét. A vita további során a *Hapoel Hamizráchi* kebelében támadt szakadástól volt szó. *Ben Nun* (Palesztina) hevesen megtámadja a mizráchi exekutívét, mely a vallásos munkások sorai közé éket akar verni. A baloldali mizráchi munkások vallásosak, azonban pillanatig sem engedhetik szem elől téveszteni munkásérdekeiket. Az exekutívének pedig az a célja, hogy a munkásságot egymás ellen uszítsa, hogy azután ezt az értékes elemet önmaga számára sajátítsa ki. A Mizráchi — úgy mond — csak a vallási és kultúra kérdéseiben egyesíti tagjait, szociális kérdésekben azonban a munkásság külön megy a maga útján. Szerinte a mizráchi munkásságnak be kell kapcsolódnia az általános munkásorganizációba, mert csak ilyen módon tudja megvédeni érdekeit.

Weinschenker (Palesztina) nem érti, hogy mizrachista munkások hogyan léphetnek be az általános munkásszervezetekbe, amelyek nincsenek a zsidó népet érintő céljai, csak osztálycéljai és e célokért való küzdelem során bizony a törvény ellen is élesen küzd.

Landau (Lengyelország) szintén emellett emel szót, hogy mizráchi munkások ne kapcsolódjanak bele olyan szervezetekbe, amelyeket kívülről dirigálnak.

A következő napon *Jungster* (Palesztina) jelentést tesz az Erec Jisráélben lefolytatott gazdasági munkáról és kifogásolja, hogy szakértőket még mindig nem vonnak be a munkába megfelelő számban és ezért van, hogy bizonyos palesztinai mizrachista vállalkozások deficitel dolgoznak.

Federbusch (Lengyelország) üdvözlöi, hogy az ifju Mizráchi ma már nem politizál, hanem inkább gazdasági és gyakorlati munkát végez. Az osztályprogramnak ellensége és nem tartja együttvalónak a mizráchi gondolattal.

Wasserstrom Sándor (Oradea-Mare)

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5685 Ab 26.
1925. aug. 16.

Hétfő

5685 Ab 27.
1925. aug. 17.

— Három nap alatt Európa körül — repülőgépen. Párisból jelentik: Arrachart híres francia repülő, aki már több repülőbravurjával magára vonta a figyelmet, hétfőn hajnali három órakor utrakelt Coublay repülőteréről, hogy körülrepülje Európát. Arrachart kíséretében csak Carol mechanikusa utazott. A francia repülő három nap alatt akarja körutját megtenni. Az utvonai Konstantinápolyon, Moszkván és Koppenhágán keresztül vezet és a repülés végül ismét Páris. A repülőgép esős és viharos időben startolt, azonban idáig a rossz időjárás nem zavarta meg a programot. Kedden már Tuniszból érkezett Párisba jelentés arról, hogy tizenegy órakor átrepült a francia Európa-repülő a város fölött.

— Magyarországon a vasúti jegypénztárak a Jókai szoboralapra megadóztatják a külföldire utazókat. Budapestről jelentik: Magyarországon, különösképen pedig Budapesten a vasúti jegypénztárak minden külföldre váltott vasúti utijegyét a jegyet váltó fél megkérdezése és beleegyezése nélkül néhány hét óta „Jókai Centennárium” feliratu fehér ragaszlapocskával látják el és teljesen önkényes összegeket szednek a ragaszlapocskák után. Ha Jókai szoboralapra gyűjtenének és meg is kérdeznék a jegyváltó utast, hogy szándékozik-e ily célra adakozni, valószínű, hogy nem igen akadna senki, aki megtagadná az adakozást. De a fontos, hogy kérni kell, nem pedig önkényesen beszélni a pénzt.

— Aki kétezer levelet sikkasztott el. Milánóból jelentik: Igen különös, de vajmi kevés invencióra való módon igyekezett magának vagyont szerezni egy Paulo Arcaini nevű volt postahivatalnok, aki már hosszabb ideje fosztogatta a Piazza-Genova egyik levélszekrényét. A lelkiismeretlen ember a leveleket magához vette, a bélyegeket levágta, vagy leolvastotta róluk és elfogatása napján körülbelül hatszáz líra értékű levélbélyeget találtak nála. A vizsgálat megállapította, hogy száztizenhét levelet és vagy másfélszer levelezőlapot sikkasztott el, illetőleg tett használhatatlanná. A leveleket elégette, nem törődve azzal, hogy hány száz embernek okoz aggodalmas órákat és napokat.

— A lengyel városok népességi statisztikája. Varsóból jelentik: Legújabb statisztikai adatok szerint Lengyelországnak tíz olyan városa van, amelynek lakossága meghaladja a százezeret. Varsó után következik sorrendben Lodz, Lemberg, Krakkó, Vilna, Posen, Bydgosz, Lublin, Czenstochova és Sosnowec.

— Móríc Zsigmond újra megnősült. Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt megdöbbentő öngyilkosság történt Pesten: Móríc Zsigmondnak, a neves és kiváló magyar írónak a felesége megmérgezte magát és pár napon belül sérüléseibe belehalt. Sokat meséltek akkortájt a tragikus öngyilkosság titokzatos hátteréről. Móríc Zsigmond, aki meglelt kora férfi, két felnőtt gyermeke van, halálosan beleszeretett egy ismert budapesti színésznőbe. Az asszony látta, hogy lesz urrá mindennél erősebben ez a tragikus szerelem Móríc Zsigmondon és hogyan temeti maga alá eddigi családi boldogságuk és harmóniájuk romjait. Szerette a férfit és boldoggá akarta tenni. A rettenetes helyzet okozta vergődést amugy se bírta tovább, felhajtotta a mérgegpoharat és ezzel visszaadta Móríc Zsigmond szabadságát. Móríc Zsigmond nem mozdult el a szanatóriumból az asszony betegsége mellől és teljesen öszeroskadott, amikor közölték véle, hogy nincs mentség az öngyilkos asszony számára. Móríc Zsigmondát eltemették megható

keretek között. sebek kezdtek Zsigmond egy ket épít. A csak összehozta egy egész élet pokban esküdött színésznőnek, ak már régóta: Si ház kitűnő műv színház drámai

* Dollár, a készpénzét ma gyáripárban é kamattal gyüm legtekintélyesebb hatóbb bankja mos császár-ut

— Negyve tóztattak le 2 Többhónapi er őrségnek végre leánykereskedő országot behál zelné, Buharig sicsné és Sulic asszonyok, aki hangzatos ígér lyenként 300— hírű házakba. Zvoimirir nevű öt asszonyon é lőt is letartó Sziszekon, Bel

* Országocius 2—3, máj 12—13, decem állat, második állat, második bármilyen napra

— A Rönt esettel foglalkozó Madrid környék Ramon Lallas könnyűséggel el lévő szobában bármely tárgyon mintha egy ablak csodálatos képe Egy izben miko vetlen mellette o gyógyult, észrev már többször p orvosok s ujsági példaul a legnagyobb különböző tárgya madik szobában „Matin” megem álló jelenség, me kezében Santa birtokába jutott tárgyon, amely elolvas egy vast Sajnos, hogy e szemű emberek.

— Két bérencsületlenség és Korda városi gyógy- és üdülő Lambach mellett tője ki akart tér aki az autó útjá térti és az egyil gödva, kiugrott. Tandler tanácsa pedig fejszerűlést

— Megbul Londonból jelent Müller-ócg bejele sulyos veszteség a világ legnagyobb tulajdona volt angol-holland között. Az a kö bonauizletágot, ó

Ideges e geknél a z „Ferencz Jó tészt, tiszta remt. Világhí alapján a F kiválóan ajá tárukban, dro ben.

KÖZGAZDASÁG

Magyarország és Jugoszlávia Európa legnagyobb gabonaexportőrjei

Romániának kellene első helyen állani, de régi pozícióját sem tudja biztosítani

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egyik legutóbbi cikkünkben mutattunk rá arra, hogy Románia gabonaexportja dacára a bőséges termés által előállított nagy feleslegnek (buzában mintegy 60.000 vagon), nem nagy sikerrel bíztat. E kérdéssel a londoni „Economist” című nagy közgazdasági lap is foglalkozik.

Az „Economist” szerint Európának ezelőtt Oroszország volt az első gabonaszállító országa; a második helyen Románia, a harmadikon Magyarország állt. Az orosz gabonaexport még az idén is csak szűk korlátok között fog mozogni; Románia pedig nem tudja régi második helyét tartani, holott az most tulajdonképpen az első helyet biztosítaná neki. A megnövekedett Románia óriási területeken üz gabonatermelést, de ennek dacára sem érte el a múlt évben a kisebb Románia békebeli exportját. Az idei termésjelentések sem fogják Románia kivitelét emelni, mert az a gabonafőleség, ami előáll, a kormány helytelen gazdaságpolitikája következtében nem esik komoly mérlegelés alá. Magyarország viszont évről-évre növeli gabonaművelés alá vett területeit és már-már eléri békebeli exportlehetőségeit. Ennél a fejlődésnél és a román visszaesésnél fogva Magyarország Románia és Oroszország elé kerül.

Magyarország a békében 774 millió aranykorona értékű gabonát tudott évente kivinni és az idén békebeli exportjának egyharmadát fogja elérni; viszont ez az eredmény a jelenlegi megkisebbedett országban áll elő. Ugy, hogy területi átszámítás mellett ez az agrárország már igen közel van békebeli gabonaexportjához és kivülső körülményeknél fogva ugyanakkor Európa első gabonaexportáló

országa lett.

A világháború előtt az exportországok a következő számadatokat mutatták fel: Oroszország exportált 60, Románia 12, Magyarország 7,2, Bulgária 3 millió métermázsát. Ebből az összesen 82 millió métermázsából a négy ország ma csak 6,600.000 métermázsát vitt ki!

Az Economist kimutatásában azonban ebben a tételben Magyarország 2.400.000, Jugoszlávia pedig 3,600.000 métermázsával szerepel. Az Economist szerint tehát Jugoszlávia került volna az idén az európai gabonaexport-államok élére. De az Economist adatai nem mindenben találóak, mert például Oroszország ebben a táblázatban 2,400.000 métermázsát importált van feltüntetve, holott Oroszország exportálni nem fog.

Európa teljes buza-importszükséglete körülbelül 100 millió métermázsát, 115 millió angol font értékben és ezt az óriási buzamenyiséget tengerentúlról kénytelen beszerezni. Az importált buza több mint százmillió fontnyi ellenértékét így Kanada, Argentina, Ausztrália és India kapja Európától.

Az „Argus” jelentése szerint Romániában a buza cséplése szüntelenül folyik az ország minden részében. A buza átlagos sulya 100 literenként 76-78 kilogram között váltakozik. Az állomásokon és a kikötőkben 80-85 ezer lejese árakat fizetnek és kérnek a buza vagonjáért. Azonban ugy a kínálat, mint a vételkezd nagyon lanyha. A szerb buza 230 shillinges egységárban kelt el sleppenként ab Braila, mely ár átszámítva 708.000 lejnek felel meg (vagononként 70.000 lej), aminek következtében a román buza és liszt kivitele ugyszólván lehetetlen.

Jelentés Ausztria gazdasági helyzetéről. Bécsből jelentik: Zimmermann Ausztria népszövetségi főbiztosa, Ausztria gazdasági helyzetéről most tette köze harmincegyedik jelentését. A jelentés megállapítja, hogy Ausztria gazdasági helyzete kielégítő és a szanálás a megállapított program szerint folyik. A főbiztos nem helyesli az osztrák kormánynak azt a tervét, hogy főbiztosviselők elbocsátásával csökkenték a kiadásokat. A jelentés szerint Ausztria a rendelkezésére bocsátott hitelből eddig tizenhárommillió schillinget fordított beruházásokra. A tervbevett hetvennyolcmillió schilling beruházási költségvetés nagyon mutatkozik, mert a tisztán produktív beruházásokra 57,6 millió schilling bőségesen elég. A Nemzeti Bank helyzete kedvező és a valutareform hi tünő befolyással volt Ausztria gazdasági életére.

Az arany és ezüst új beváltási ára. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi és iparügyi minisztérium kebelében működő arany és ezüst ármegállapító bizottság tegnap ülést tartott, amelyen a szokásos kétheti periódusra ismét megállapította a beváltási árat. A bizottság az arany beváltási árat kilogrammonként 129 ezer lejben állapította meg, az ezüstét pedig ugyancsak kilogrammonként 4040 lejben. Ez az ár augusztus 15-én, tehát a mai napon lépett életbe és érvényes e hó 31-ig.

A CFR lejáratkor kifizeteli külföldi tartozásait. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy az államvasutakkal szemben fennálló külföldi cégek vagy hatóságok követeléseit mindenkor az ese dékeség napján ki fogja egyenlíteni, hogy ez zel elkerülje az esetleges késedelmi kamatok fizetését.

Megkezdődött a román kereskedők kolozsvári országos kongresszusa. A román kereskedők egyesülete országos kongresszust hívott egybe, amely kongresszus ma délután vette kezdetét a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara tanácstermében. A kongresszus megnyitása előtt sok vidéki kiküldött jelenlé-

tében zászlófelmentelési ünnepélyt tartottak, amelyen Chirculescu és Lepadatu miniszterek is megjelentek. Az ünnepség után bankett volt a sétatéri kioszkban. A délután folyamán megnyitott kongresszus több napig fog tartani és azon az általános gazdasági kérdéseken kívül a román kereskedők speciális sérelmeit veszik tárgyalás alá.

Ausztriában újból szabályozták a bankügyletekkel való foglalkozást. Bécsből jelentik: Az osztrák hivatalos közlöny legutóbbi száma a bankügyletekkel kapcsolatosan rendkívül nagyfontosságú rendeletet közöl. A rendeletet a pénzügyminiszter tette közzé és eszerint Ausztriában a jövőben bankügyletekkel nemcsak pénzintézetek és bankengedéllyel rendelkezők foglalkozhatnak, hanem bármilyen magáncégek is. A bankügyletekkel való foglalkozáshoz azonban pénzügyminiszteri engedély szükséges, melyet mindenki megszerezhet, ha az általános követelményeknek megfelel. A már meglévő banküzletek működésükhöz újabb jóváhagyást kell kérjenek a pénzügyminisztériumtól, mégpedig a rendelet megjelenésétől számított hat héten belül. A rendelet augusztus 15-én lépett életbe.

TÖZSDE

Augusztus 15-én

A mai napon a hivatalos ünnep miatt szünetelt a devizaforgalom.

PODOL ideális lábapoló szer,

izzadó és egészséges lábnak egyaránt fontos. A legmakacsabb lábizzadást is azonnal szünteti. Lábégést, tyukszemet, bőrkeményedést elmulasztja s amellet a lábat nem szájtja, hanem puhán tartja. Ára 30 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogueriában. Készíti: Cs and a gyógyszerár, Oradea Mare.

Prima tűzifát

vaggonként, ölenként vagy prítva, kereskedőknek és fogyasztóknak legjutányosabban házhoz szállít: Staruinta Romaneasca S. A. főosztálya Cluj, Piața Unirii 20. 229. Telefon 804.

Hírneves fogászok bátran ajánlják,

Mert hisz Farmodont fogkrémnek [nem találják mását.]

1748 1

SPORT

A TAC váratlan veresége a Victoriától

Victoria—TAC 3:0 (2:0)

A Temesvári Atlétikai Club kolozsvári bemutatkozása nem járt a várt és remélt sikerrel. A temesvári csapat játéka csalódást keltett és ha nem is ily nagy gólaránnyal, de vereségét feltétlenül megérdemelte. A vereséget mindenesetre enyhíti az a körülmény, hogy a temesvári futballisták egy egész éjszakai álva megtett ut után ma reggel érkeztek Kolozsvárra, másrészt pedig az, hogy hiányzott a csapat védelmének két erőssége, Kossuth kapus és Onody hátvéd, a csatársor akcióképességét pedig károsan befolyásolta Majoros jobb-szélső távolléte. Így az első féldőben a vendégek csaknem állandóan védekezésre szorultak, helycsere után azonban a magára talált és önbizalmát visszanyert csatársor több veszélyes támadást irányított a Victoria kapuja ellen, sőt a második féldőben a temesváriak csaknem szünet nélkül támadtak, a csatárok akciói azonban puhák és erőtlenek voltak, hiányzott belőlük a lendület és az áttörő képesség, lövéseiket pedig balszerencse kísérte. Ez a körülmény azonban mitssem von le a kolozsvári csapat megérdemelt győzelmének értékéből.

A TAC főerősségeit Kozovits hátvédben, Golub fedezetben és a csatársor jobbszárnyában bírta. Általában fair játszottak és véghezvitt akcióikon szakember megláthatta az iskolát és stílust.

A győztes csapatnak mindegyik tagja egyforma lelkesedéssel és odaadással küzdött. A csapat gerincét a Molnár-Doci, Krischoffer közvetlen védelme alkotta, amely tegnap ragyogó játékot produkált. Különösen Krischoffer balhátvéd végzett alapos és eredményes munkát. A fedezetsor szorgalmasan és rámenősen, de szürkén játszott. A csatársorban ez alkalommal debütált Huniade II, aki néhány sikerült akciójával és lövőkészségével vonta magára a figyelmet.

Az első féldőben a játék a vendégcsapat térfelén folyik. Néhány sikerült Victoria-akció után, melyet csak a balszerencse akadályozott meg annak eredményes befejezésében, a 22. percben Chifor pontos passzából Istvánffy II. rugja védhetetlenül a vezető gólt. Nemsokkal ezután a temesváriaknak alkalmuk nyílik az egyenlítésre, Poszák pontos beadását azonban Schiller közvetlen közelről kapu mellé fejele. A 42. percben Huniade egyedül fut le a jobbszélen és senkitől sem zavarva, a kapuba viszi a labdát. A magát hibásan elvető Ostern kézfejen súlyos sérülést szenved.

Helycsere után a temesváriak lábrakapnak és támadást támadásra vezetnek a kolozsvári csapat jól védett kapuja ellen. Egyrészt a Victoria védelmének biztos játéka, másrészt pedig a temesvári csatársor puhasága következtében a folytonosan megújuló támadások nem vezetnek eredményre. A 37. percben a Victoria kiszabadul az ostromgyűrűből és a csatársor balszárnya által vezetett támadást Mattauch eredményesen befejezi. Biró: Jakobi Ernő.

A KAC nemzetközi tenniszversenye

Népes közönség előtt folyt le a KAC nemzetközi tenniszversenyének harmadik napja. Megérkeztek a külföldi és vidéki versenyzők

és így a közögyönyörködődezés és az velik a versenak a románizött. A legtolküzdének. Adenek. Az másik a HölSzán Galli, a román tennisküzdelmet fogcsinálhat. A nem várt fordStrau János formában lévő talyu női e kell lejátsszák. Széllné, Pickermásodosztályuzsákmánya, de Kovács Irénue bizonyítalan. Vnere lesznek a a bukaresti Beldőlni. Helyeegyes ifjuságibDevecseri Annmenyeket itt

Férfi egyes termiz—Paun 6:0—6:1, SzGöntz—Winter Férfi egyes Löbstein 6:3—6:4—4:6—6:3, dr. Láni—Bar 6:0—6:2.

Másodosztál Baumzweig 6:2 6:1, Réthi—St Baumzweig A. 8:6—7:9—6:3, Botez és Czegl 6:2 feladta Bay

Elsőosztályu I. 6:3—6:3, 6:2—6:9, De Picherné—Bait tusovszki Dódi

Másodosztál Abonyi 6:3—Férfi páros zweig—Grünfel kovits, Schöber

Férfi egyes 6:2—6:1, St Réthi—Szász 6:2, Ferencz—Ferencz 6:1—

SZINHA

Magya Vasárnap d. u fél vendégjáték Vasárnap este fél bucsutellép Hétfő: Buzakalás zatszám 30 Kedd: Asszonyk rozat 305) Szerda: Machua helyárrakkal verseny m ajtók: bez Osütörtök: Az öt ság, előzör Péntek: Az ötóra Szombat d. u. fél olc 6 helyá

Hölgyeim formában. Ré alatt form

kalapszalón, Cl ár

Gabella-jegy nyomdatüzeméb

és így a közönség szebbnél szebb szettekben gyönyörködhetett. A verseny kifogástalan rendezése és az ideális fekvésű pályák csak növelik a verseny sikerét. Erős küzdelmek folytak a romániai és a külföldi tennisezők között. A legtöbb számban már a helyezéért küzdenek. A férfi egyesben két díjért küzdenek. Az egyik Kolozsvár bajnoksága, a másik a Hölgyek díja. Mindkettőnek favoritjai Szan Galli, a nemzetközi viszonylatban kitűnő román tennisező és Göntz. A helyezéért erős küzdelmet fog vívni Lupu, ki meglepetést is csinálhat. A másodosztályú férfi egyesben ma nem várt fordulat történt. Az aradi győztes Strau János (KAC) kikpott a kitűnő formában lévő Gárdostól (MSE). Az elsőosztályú női egyesben már csak a döntőt kell lejátszák. Heves küzdelmet fognak vívni Széllné, Pickerné, Doniciné és Florescuné. A másodosztályú női egyes Matusovszki Dódi zsámánya, de nehéz szejte klubtársával, Kovács Irénuel. A férfi páros elsősege még bizonytalan. Valószínűleg Szan Galli és partnere lesznek a bajnokok. A férfi egyes ifjúsági a buharesti Botez és Herschkovits között fog eldőlni. Helyezéshez jut Straub Elek. A női egyes ifjúságiban a döntő hiányzik. A favorit Deveseri Anna (Haggibbor). Az újabb eredményeket itt hozzuk:

Férfi egyes Kolozsvár bajnokságáért. Wintemitz—Pauu 6:4—6:3, dr. Lupu—Bartson 6:0—6:1, Szan Galli—dr. Deák 6:0—6:1, Göntz—Wintemitz 6:1—6:2.

Férfi egyes hölgyek díjáért: Dr. Deák—Löbstein 6:3—6:1, dr. Marosi—Brandenburg 6:4—4:6—6:3, dr. Láni—Fauru 3:6—7:5—6:3, dr. Láni—Baros 6:1—6:1, Göntz—dr. Szabó 6:0—6:2.

Másodosztályú férfi egyes: Herschkovits—Baumzweig 6:2—6:1, Botez—Kovács 6:2—2:6—6:1, Réthi—Straub II. 7:5—6:4, Schöber—Baumzweig A. 6:3—6:3, Gárdos és Straub I. 8:6—7:9—6:3, Herschkovits—Horosz 6:1—6:1, Botez és Czeglédi 6:2—6:1, Réthi—Lupu R. 6:2 feladta Bayer—Berekmérí 6:4—6:4.

Elsőosztályú női egyes: Florescuné—Kovács I. 6:3—6:3, Friedler—dr. Lámné 1:6—6:2—6:9, Doniciné—Gottliebne 6:2—6:2, Picherné—Baitrok 6:2—feladta, Széllné—Matusovszki Dódi 6—6:1.

Másodosztályú női egyes: Matusovszki—Abonyi 6:3—6:3.

Férfi páros: dr. Marosi—Palastki, Baumzweig—Grünfeld 6:0—6:4, Czeglédi—Herschkovits, Schöber—Welsler 7:5—6:3.

Férfi egyes ifjúsági: Straub II.—Czeglédi 6:2—6:1, Straub II.—Deveseri 6:4—6:4, Réthi—Szász 6:0—6:0, Réthi—Kovács 6:3—6:2, Ferencz—Fensterstein 6:0—6:4, Botez és Ferencz 6:1—6:0.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Magyar Színház heti műsora
 Vasárnap d. u. fél 4-kor: Az 8-dóg (Hegedüs Gyula vendégjátéka. Leszállított helyárrakkal.)
 Vasárnap este fél 9-kor: A csirkefogó (Hegedüs Gyula bemutatásával)
 Hétfő: Buzakalász (Tiray Ferenc fellépésével) (Sorozat 304)
 Kedd: A szövőldozat (Tiray Ferenc fellépésével, Sorozat 305)
 Szerda: Machua Tibi hangversenye (Méréskelten emelt helyárrakkal. Kezdeté pont fél 9 órakor. A hangverseny megkezdése után a nézőtérre vezető ajtókat bezárják. Sorozat 306)
 Csütörtök: Az ótói vendég (Párisi bobózat ujdonság, előzár. Sorozat 307)
 Péntek: Az ótói vendég (2. előszor. Sorozat 308)
 Szombat d. u. fél 4-kor: A kislo d (Gyermek előző helyárrakkal, Sorozat 309)

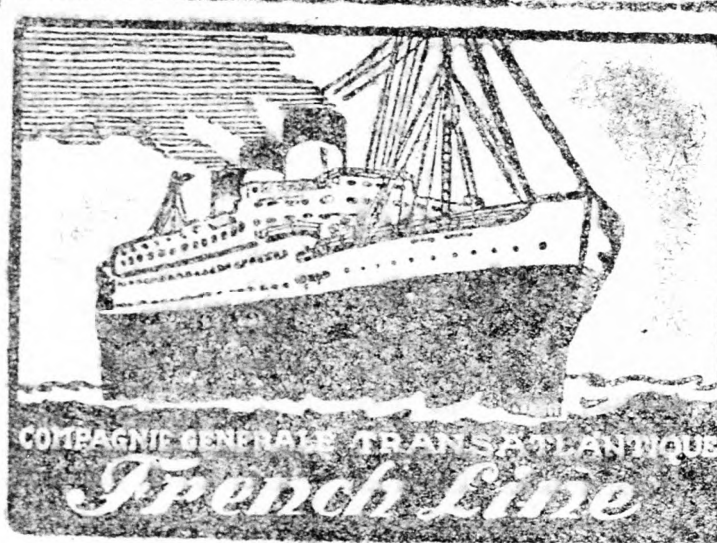
Hölgyeim! Fél kalapujdonságok óriási választékban 350 lei minden formában. Régi filckalapot 48 óra alatt formál és alakít az

"IDEAL"
 kalapszalonn, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Gólyaráuházzal szemben).

Gabella-jegyek tekeroseiben, Révész E. nő nyomdaüzemében Targu-Mures, megrendelhetők.

Olajmalmosok figgelmébe!

Az augusztus 1-én megnyilt **aradi árumintevásáron saját pavillonunkban** mutatjuk be két évtizedes tapasztalataink alapján készített és a gyakorlatban kitűnően bevált **nővéngolajgyártási gépeinket**, melyre az érdeklődőket ezennel van szerencsénk meghívni.
Princz testvérek vasöntő és gépgyár r.-t. Szatmár.
 A kiállításra utazók 75%-os vasuti díjkezdményben részesülnek. — A kiállítás tartama: augusztus 1-től augusztus 15-ig.

Luxusutazás — Gyorsutvonatok a francia kikötőkből:
New-York — Canada
Cuba — Mexiko
Venezuela - Haiti - Antillák
Marsocco - Algir - Tunisz
 és más kikötőkbe.
 Információkkal és jegyekkel szolgál:
"SARNIA" S. A. Bucurest,
 Pasagiul Comédia
 Táviratcim: Transa tbuc.
 Budec 259

Tennisz nadrág,
 lüster sacco, vászon ruhák
Neumann
 cég
 Cluj, Piata Unirii No 14.

Kocsikenőcsőt
 I-a hordóst lei 5:50 bármily kis vagy nagy mennyiségben szállít
Szappangyár Rt. — Dej
 Kérjen ajánlatot többi gyártmányainkról is.

MARTIN PAL Jun.
 Cluj, Piata Mihail Viteazul 25.
 כשר ועלכווארען פאבריק
 קריציקע אלגעווארען
 פאסט-פאקטשע ווערען פראכט פער נאכאממע
 פערקויפארט. פרויקארטש אויף דער אויף פערלאנגען.

Eau de Cologne
 No 4711.
 Kapható minden szakkbavégő üzletben.

Közvetlen import
 Kávé, tea, cacao, szardinák, fűszer és délygümölcsök, péterswaldi és belga zinkweiss, schellack, minium, steiergelét, paraffin, stearin, ásvány és gyógyvizekben.
Szatmári Kereskedelmi Részvénytársaság, Satu-Mare.
 Bürgönycim: „Hermes“
 Telefon: 205

A Tordai Sörgyár Részvénytársaság kiváló minőségű új márkája, a
Király-sör
 mindenütt kapható

ifát
 tva, kereskedők-
 sabban házhoz
 ca S. A. f. osz-
 . Telefon 804.
 jánlják,
 émenek
 alják mását.
 T
 eresége
 bl
 (2:0)
 b kolozsvári be-
 és remélt siker-
 val csalódást kel-
 gólaránnyal, de
 elte. A verséget
 rülmény, hogy a
 sz éjszakai állva
 érkeztek Kolozs-
 hogy hiányzott a
 ge, Kossuth kar-
 rsor akcióképes-
 lta Majoros jobb-
 öben a vendégek
 el szorultak, hely-
 talált és önbizal-
 veszélyes táma-
 puja ellen, sőt a
 ak csaknem szük-
 ok akciói azonban
 hiányzott belőlük
 ég, lövéseiket pe-
 körülmény azon-
 ri csapat megér-
 kovits hátvédben,
 or jobbszárnyában
 k és véghezvitt
 atta az iskolát és
 yik tagja egyforma
 ótt. A csapat ge-
 ffer közvetlen vé-
 yogó játékokt produ-
 balhátvéd vezett
 A fedezettsor szor-
 zürkén játszott. A
 itált Huniade II.,
 és lövőkészségével
 endégcsapat térfelén
 akció után, melyet
 t meg annak ered-
 reben Chifor pontos
 éshetetlenül a vezető
 sváriaknak alkalmuk
 k pontos beadását
 közelről kapu mellé
 egyedül fut le a
 arva, a kapuba viszi
 vető Ostern kézfejen
 ak lábrakapnak és
 a kolozsvári csapat
 szt a Victoria védel-
 pedig a temesvári
 en a folytonosan meg-
 eredményre. A 37.
 az ostromgyűrűből
 l vezetett támadást
 jezi. Biró: Jakobi
 szversenye
 lyt lr a KAC nem-
 harmadik napja.
 vidéki versenyzők

APRÓHIRDETÉSEK

Prima bécsi hon-geranyag és pótananyag, kilója 160 lej.

Keresünk szepeméti belépésre teljesen önálló, idősebb üzletvezetőt...

Izr. hárszetőző a onnali belépés a magános urhoz...

Nyomdák!

Prima bécsi hon-geranyag és pótananyag, kilója 160 lej.

HUNWALD

Str. Vishuja (vél Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tükör-nyár. Táblavég raktár és üvegcsiszoló vállalat.

Reszelő-vágó üzem!

Használt reszelők és rás-pelyek újragéssza. Vidéki rendelések gyors eszközése.

Szilági és Pusztai Oradea-Mare Calea victoriei No 29.

Segéd textilszakmából, ügyes elárusító és kirakat-rendező állást nyerhet...

Elegáns szoba két uriember részére, kőser ellátással kiadó.

Üzlethelyiség Széchenyi-tér legforgalmasabb helyén kiadó.

Intelligens ort. zsidó családnál két középiskolai vagy egyetemi hallgatót teljes ellátást kaphat.

28 éves szakképzett borkereskedő-segéd, román, magyar nyelvtudással...

Eladó kezecek, olak, Str. Paris 26.

Nagyváradon teljes ellátásra fogad, középiskolát végző, jobb házból való két-három siskrányt...

O. th. kőser teljes ellátást kaphatnak fiúk, Oradea-Mare, Polliáknál.

Különb. eljárata butorozott szobát keres fiatal ember szeptember 1-re...

Uj haboskőrös háló és szalonberendezés: eladó Berthelot (Örvös)-u. 26.

Pierre borotva-pengét. A legjobb fémkeverék, a legtekélyesebb gyártmány. Garantált minőség. 1800

Írdessen az Uj Keletben!

Naponta friss bivalytej kapható, hához szállítva is. Schwaitzné, Rudolf-u. 36.

Nyomdák! Könyv-kötészetek! Fűződrót minden számban és mennyiségben...

Elegánsan berendezett butorozott szoba, kőser kocsival kiadó két fiatal-embernek...

Főjhez adám elsőrendű gazdasszony nővéremet, berendezett lakással...

Uj haboskőrös háló és szalonberendezés: eladó Berthelot (Örvös)-u. 26.

POLITZER fotóáruháztól Carei-Mare. Vidéki székfűtés. Alapítva 1896.

RASOL IDEAL

borotváló por amely az ország legregibb gyárműve...

Reszling József fodrász Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Hebrew text advertisement for Deutsch Béla, discussing Zionism and Jewish identity.

Átköltözőm Cal. Reg. Ferd. 6 alá! Kényszereladás a következő árakon: Eredeti Rosenthal szervizek... FISCHEER Cluj

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off, containing various notices and advertisements.